

FIGYELMEZTETÉS!!!!

Tisztelt Olvasó! Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a fontosabb szociális, gyermekvédelmi, társadalombiztosítási, stb. jogszabályok alábbi ismertetése tájékoztató jellegű és folyamatosan a jogszabály változásokat sem követi. Ezért nagyon fontos, hogy pontos információk megszerzése érdekében az érintett szervekhez, hatóságokhoz kell fordulni.

TARTALOMJEGYZÉK

Ellátás neve	Oldalszám
SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK	
Aktív korúak ellátása	2
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	3
Időskorúak járadéka	4
Ápolási díj	4
Települési támogatás	5
Köztemetés	6
Közgyógyellátás	6
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság	7
Szociális szolgáltatások	-
Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás	8
Étkeztetés	8
A házi segítségnyújtás	9
Családsegítés	9
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	10
Közösségi ellátások	10
Támogató szolgáltatás	10
Utcai szociális munka	11
Nappali ellátás	11
Idősek otthona	12
Fogyatékos személyek otthona	14
Pszichiátriai betegek otthona	14
Szenvedélybetegek otthona	14
Hajléktalanok otthona	15
Rehabilitációs intézmények	15
Támogatott lakhatás	15
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	16
Lakóotthon	18
Az intézmények igénybevételevel kapcsolatos tudnivalók	18
Térítési díj	21
Melyek a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai?	25
Mit jelent a tájékoztatási kötelezettség?	25
A jogosultak érdekvédelme	29
A GYERMEKEK VÉDELMEÉRŐL ÉS A GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRÓL SZÓLÓ 1997. ÉVI XXXI. TV-BEN SZABÁLYOZOTT ELLÁTÁSOK	-

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	28
Gyermektartásdíj megelőlegezése	29
Óvodáztatási támogatás	29
Otthonteremtési támogatás	29
Gyermekétkeztetés normatív kedvezménye	30
MÁS FONTOSABB ELLÁTÁSTÍPUSOK	-
Rokkantsági járadék	32
A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI	-
Rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás	32
Szépkorúak jubileumi köszöntése	33
Súlyos mozgás-korlátozott személyek közlekedési kedvezménye	33
Parkolási igazolvány	34
Fogyatékosági támogatás	35
Álláskeresési járadék	35
Nyugdíj előtti álláskeresési segély	36
Keresetpótló juttatás	36
GYERMEKEK UTÁN JÁRÓ ELLÁTÁSOK	-
Anyasági támogatás	37
Gyermek-gondozási segély	37
Családi pótlék	38
Magasabb összegű családi pótlék	40
Gyermeknevelési támogatás	40
Terhességi-gyermekágyi segély (TGYÁS) új nevén Csecsemőgondozási díj	41
Táppénz	41
Gyermekápolási táppénz	42
Gyermek-gondozási díj (GYED)	42
Baleseti járadék	43
A gyermek születése esetén az apát megillető munkaidő-kedvezmény	44
Családi kedvezmény	44
Családi járulékkedvezmény	45
Ingyenes tankönyvellátás	45
AZ 1997. ÉVI LXXXI. TÖRVÉNY FONTOSABB ELLÁTÁSAI	-
(TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI NYUGELLÁTÁSOK)	
Öregségi teljes nyugdíj	46
Öregségi résznyugdíj	46
Korhatár előtti ellátás	47
A korhatár előtti ellátásban, vagy szolgálati járandóságban részesülők kereső-tevékenységére vonatkozó szabályok	47
Özvegyi nyugdíj	47
Árvaellátás	48
Szülői nyugdíj	49
Özvegyi járadék	50

A szociális ellátásokról és a szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény ellátásai

Pénzbeli ellátások

Aktív korúak ellátása (33-37/C. §)

Az aktív korúak ellátására jogosult személy részére egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg.

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak a személynek,

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
 - vakok személyi járadékában részesül, vagy
 - fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
 - akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék folyósítási időtartama lejárt, (együtt: álláskeresési támogatás) vagy
 - akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
 - aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
 - akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a gyermek életkorának betöltése miatt szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,
- feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

Az aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás bevezetésével (2015. március 1-től) a családi jövedelemhatár összege a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege 92%-ának szorzata.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás 35.§

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra) való jogosultság feltételeivel rendelkezik.

A kérelmet a járási hivatalhoz kell benyújtani.

Összege:

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a: 22.800 Ft

Egy családban egyidejűleg csak egy személy részesülhet foglalkoztatást helyettesítő támogatásban.

Időskorúak járadéka 32/B.§

Az időskorúak járadékára jogosult személy, aki

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, s akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át, (22.800,- Ft)
- az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, de 75 évesnél fiatalabb, s akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át, (27.075,- Ft)
- az egyedülálló, 75. életévét betöltötte, s akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át (37.050,- Ft).

A járási hivatalnál kell igényelni.

Amennyiben a jogosult egyéb jövedelemmel nem rendelkezik:

- a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (22.800,- Ft)
- az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-a (27.075,- Ft)
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személy esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-a (37.050,- Ft)

A jövedelemmel rendelkező személy esetén a járadék összege a fenti összegek és a saját havi jövedelmének különbözete.

Ápolási díj 40.§

Az ápolási díjnak a költségvetési törvényben meghatározott alapösszege 2015-ben 29.500,- Ft.

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását vállaló nagykorú hozzátartozó ellátása.

Alapösszegben nyújtott ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha az ápolat önmaga ellátására képtelen, állandó felügyeletre, gondozásra szoruló

- súlyosan fogyatékos, ill.
- 18 év alatti tartósan beteg.

Emelt összegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha súlyosan fogyatékos, fokozott ápolást igénylő hozzátartozót ápol, és a fokozott ápolási igényt a járási hivatal felkérésére a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kijelölt szakértő igazolja

Kiemelt ápolási díjra jogosult az a hozzátartozó, aki

- a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény szerinti „E” minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.

A súlyosan fogyatékos, valamint a 18. életévét be nem töltött tartósan beteg személyek ápolása esetén az ápolási díj összege azonos az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeggel (**29.500,- Ft**).

A fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy ápolása esetén az ápolási díj az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 150 százaléka (**44.250,- Ft**).

A kiemelt ápolási díj összege a költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg 180%-a, **53.100,- Ft**.

Időtartama szolgálati időre jogosít, mivel **10** százalék nyugdíjjárulék levonásra kerül.

Amennyiben a jogosult rendszeres pénzellátásban részesül, az ápolási díj összege a fenti összegek és a rendszeres pénzellátás összegének különbözete.

Települési támogatás 45.§

2015. március 1-jétől a képviselő-testület a Szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt.

A települési támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Továbbá a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére

rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A támogatás iránti kérelmet a települési önkormányzat képviselő-testülete bírálja el.
A képviselő-testület rendeletében meghatározott formában kerül biztosításra.

Természetben nyújtott ellátások

Köztemetés 48.§

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha

- nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy
- az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Elrendeléséről a települési önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik.

A köztemetés összegét a települési önkormányzat hagyatéki teherként a területileg illetékes közjegyzőnél bejelenti, vagy az eltemettetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezi.

Közgyógyellátás 49.§

Az egyéni havi gyógyszerkeret 2015-ben legfeljebb havi 12.000,- Ft, az eseti keret évi 6.000,- Ft

Alanyi jogon jogosult az ellátásra: az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú; a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy; a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott; a központi szociális segélyben részesülő; a rokkantsági járadékos, továbbá az a személy, aki rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 30%-os mértéket,

- rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,
- öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy
- öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon rokkantsági ellátásban részesült 30%-os egészségi állapotára, vagy I.II. csoportú rokkantságára tekintettel,
- az aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.

Normatív alapon jogosult közgyógyellátásra az a személy, akinek az egészségbiztosítási pénztár által elismert térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének a

10%-át meghaladja (2.850,- Ft), feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (28.500,- Ft), egyedül élő esetén 150%-át (42.750,- Ft).

A járási hivatalnál igényelhető.

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott, az indikációs és egyéb kiegészítő feltételeknek való megfelelés esetén

* egyes gyógyszerekre, gyógyszerkerete erejéig

* gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre (ideértve a javítás költségeit is), valamint

* az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.

Méltányossági alapon: 2015. március 1-jétől a közgyógyellátás méltányosságból történő megállapítására nincs lehetőség.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság 54. §.

Az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítják meg az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságát,

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-át (34.200,- Ft),

- aki egyedül élő és jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át (42.750,- Ft)

nem haladja meg, és családjának vagyona nincs.

A járási hivatalnál kell benyújtani a kérelmet.

A szociális rászorultság igazolásáról hatósági bizonyítványt állítanak ki. A bizonyítvány 1 évig érvényes.

A bizonyítvány birtokában járulékfizetés nélkül lehet igénybe venni az egészségügyi szolgáltatást.

Szociális szolgáltatások

(és azokkal kapcsolatban felmerülő kérdések)

Az ellátások formái

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások

- falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés.
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- közösségi ellátások
- támogató szolgáltatás
- utcai szociális munka
- nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások

- - az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- - a rehabilitációs intézmény,
- - a lakóotthon
- - az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
- - a támogatott lakhatás,
- - az egyéb speciális szociális intézmény

Az intézmények igénybevételevel kapcsolatos tudnivalók

- a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylésének módja
- térítési díj
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai
- tájékoztatási kötelezettség
- a jogosultak érdekvédelme

A szociális rászorultságot a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a támogató szolgáltatás esetében kell vizsgálni.

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- koruk,
- egészségi állapotuk,
- fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- szenvedélybetegségük vagy
- hajléktalanságuk miatt.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

A házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében milyen segítséget nyújtanak?

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A házi segítségnyújtás biztosítását megelőzően vizsgálják az igénylő gondozási szükségletét?

Igen. A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, illetőleg a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát.

Milyen időtartamban biztosítják a házi segítségnyújtást?

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában nyújtják. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt tájékoztatják a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről, ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézményeknek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A családsegítés keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

- a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.
 - **A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából ki a szociálisan rászoruló?**
 - az egyedül élő 65 év feletti személy,
 - az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, vagy
 - a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiátriai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

Közösségi ellátások

Közösségi ellátások a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás.

A pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére a közösségi alapellátás keretében milyen szolgáltatást biztosítanak?

- a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
- a meglévő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás keretében még biztosítják:

- a szenvedélybetegség okozta egészségügyi és szociális károk mérsékléséhez szükséges egyes ártalomcsökkentő szolgáltatásokat,
- a kríziskezelést az életet veszélyeztető, a testi, szociális, kapcsolati és életvezetési rendszerben kialakult kezelhetetlen helyzetek esetére.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Mi a támogató szolgáltatás feladata?

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- a jelnyelvi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során ki minősül szociálisan rászorultnak?

Súlyosan fogyatékos a fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesülő személy.

A súlyos fogyatékoságot milyen irattal lehet igazolni?

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

Ha a szakvélemény a következő felülvizsgálat (ellenőrző vizsgálat) időpontját, illetve az állapot fennállásának várható idejét tartalmazza, a jogosultság eddig az időpontig áll fenn.”

Utcai szociális munka

Az utcai szociális munka keretében biztosítják az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

Nappali ellátás

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

Szenvedélybetegek közösségi és nappali ellátását 16 és 18 év közöttiek is igénybe vehetik azzal, hogy az igénybevevő jognyilatkozatához nem szükséges a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása. Ugyanakkor, ha a 16 és 18 év közötti személy a törvényes képviselő beleegyezése vagy jóváhagyása nélkül tesz jognyilatkozatot, a szolgáltató a családdal való kapcsolatfelvétel eredménytelensége esetén felveszi a kapcsolatot az illetékes gyermekjóléti szolgálattal.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az intézmények típusai

- ápolást, gondozást nyújtó intézmények,
- rehabilitációs intézmények,
- támogatott lakhatás,
- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények,
- lakóotthon.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról az ápolást, gondozást nyújtó intézményben gondoskodnak, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Az ápolást gondozást nyújtó intézmények típusai

idősek otthona,
fogyatékos személyek otthona,
pszichiátriai betegek otthona,
szenvedélybetegek otthona,
hajléktalanok otthona.

Idősek otthona

Ki gondozható az idősek otthonában?

Az idősek otthonában a napi 4 órás gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

- Az idősek otthonában a 18. életévét betöltött, betegsége vagy fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, a fentiek szerinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

Idősek otthona biztosíthat-e ellátást gondozási szükséglettel nem rendelkező

személy részére?

A férőhelyszám legfeljebb 15%-áig napi 4 órás gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

Az idősek otthonában gondozási szükséglet nélkül felvett személy esetén elvégezhető-e a gondozási szükséglet vizsgálata?

Az ellátás megkezdésétől számított egy éves időtartamot követően, ha az ellátott állapota indokolja, az intézményvezető döntése alapján elvégezhető a gondozási szükségletének vizsgálata.

A gondozási szükséglet

- megállapítása esetén az ellátott után normatív állami hozzájárulás vehető igénybe és az általa fizetett térítési díjat is módosítani szükséges,
 - hiányának megállapítása az intézményi jogviszony további fennállását nem érinti.
- **Az idősek otthonában a gondozott hozzátartozója is elhelyezhető?**
 - Idősek otthonába a nyugdíjkorhatárt betöltött személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a gondozási szükséglet hiányában is felvehető, ha vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű térítési díj megfizetését.

Ki végzi el az idősek otthonába történő felvételhez szükséges gondozási szükséglet vizsgálatát?

Az időotthoni ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető végzi el az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. Beutaló határozat esetében a vizsgálatot a beutaló szerv kezdeményezi a határozat hozatalát megelőzően az intézményvezetőnél.

Az intézményvezető a gondozási szükségletet megvizsgálja és megállapítja a napi gondozási szükséglet mértékét, továbbá a jogszabály szerinti körülmények fennállását.

Mely esetben nyújtható az időotthoni ellátás?

Időotthoni ellátás napi 4 órát meghaladó vagy az egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható.

Milyen iratot kell bemutatni a gondozási szükséglet vizsgálatához?

Az igénylőnek vagy törvényes képviselőjének a gondozási szükséglet vizsgálatához be kell mutatnia a gondozási szükséglet megítélését szolgáló, rendelkezésre álló leletek és szakvélemények másolatát vagy az egyes ellátások (rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék) megállapításáról szóló igazolásokat.

Melyek a gondozási szükségletet megalapozó egyéb körülmények?

- a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozata, amelyet az orvosszakértői szerv vagy a Pszichiátriai, illetve Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos szakvéleményével igazoltak;

- az ellátást igénylő egyedül él, és
- nyolcvanadik életévét betöltötte vagy
- hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vízellátás vagy közműves villamosenergia-ellátás nélküli ingatlan, vagy
- hallási fogyatékosként fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesül, amit az ellátást megállapító jogerős határozat vagy az ellátás folyósítását igazoló irat másolatával igazoltak, vagy
- a fentiekén kívüli okból fogyatékosági támogatásban részesül és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak,
- I. rokkantsági csoportba tartozó rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, illetve rokkantsági járadékban részesül, amit a nyugdíját, járadékot megállapító jogerős határozat, vagy a kérelem benyújtását megelőző havi nyugdíj-folyósítási, járadékfolyósítási csekkszelvény vagy bankszámlakivonat másolatával igazoltak, vagy
- munkaképességét 100%-ban elvesztette, illetve legalább 80%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett és az orvosszakértői szerv, illetve jogelődje szakértői bizottságának szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása az önkiszolgálási képességének hiányát állapította meg, amit az érvényes és hatályos szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás másolatával igazoltak.

Fogyatékos személyek otthona

Ki gondozható a fogyatékos személyek otthonában?

Az a fogyatékos személy, akinek oktatására, képzésére, gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

A nagykorú fogyatékos személy fogyatékos személyek otthonában történő elhelyezésének feltétele a benyújtott orvosi dokumentáció felhasználásával lefolytatott alapvizsgálat elvégzése.

Pszichiátriai betegek otthona

Ki gondozható a pszichiátriai betegek otthonában?

- A pszichiátriai betegek otthonába az a krónikus pszichiátriai beteg vehető fel, aki az ellátás igénybevételének időpontjában nem veszélyeztető állapotú, akut gyógyintézeti kezelést nem igényel, és egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt önmaga ellátására segítséggel sem képes.
- Azon ellátást igénylő, akinek a kezelőorvos által meghatározott alapbetegsége
 - időskori vagy egyéb szellemi leépülés,
 - súlyos antiszociális, közösségi együttélésre képtelen személyiségzavar,
 - szenvedélybetegség,
- csak abban az esetben vehető fel a pszichiátriai betegek otthonába, ha az intézmény az alapbetegségével összefüggésben is szolgáltatást képes nyújtani számára.
- A pszichiátriai betegek otthonába történő felvételhez a területileg illetékes pszichiátriai gondozó szakorvosának, illetve - amennyiben az ellátás igénylése időpontjában kórházi kezelésben részesül - a fekvőbeteg-gyógyintézet pszichiátriai osztálya vezetőjének - az intézménybe történő felvételt megelőző - három hónapnál nem régebbi szakvéleménye szükséges.

Szenvedélybetegek otthona

Ki gondozható a szenvedélybetegek otthonában?

A szomatikus és mentális állapotot stabilizáló, illetve javító kezelést igénylő, önálló

életvitelre időlegesen nem képes személyek gondozását végzi, ha kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorulnak.

Hajléktalanok otthona

Ki gondozható a hajléktalanok otthonában?

Olyan hajléktalan személyek, akiknek ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható és koruk, egészségi állapotuk miatt tartós ápolást, gondozást igényelnek.

Rehabilitációs intézmények

A rehabilitációs intézmény a bentlakó önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.

Az intézmények típusai

- a pszichiátriai betegek,
- a szenvedélybetegek,
- a fogyatékos személyek,
- a hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye.

Kit látnak el a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek rehabilitációs intézményében?

Azt a 18. életévét betöltött pszichiátriai, illetve 16. életévét betöltött szenvedélybeteget,, aki rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre nem szorul és utógondozására nincs más mód. A gondozottak részére képzési, munka jellegű vagy terápiás foglalkoztatást szerveznek és előkészítik a családi és lakóhelyi környezetükbe történő visszatérésüket.

Kit látnak el a fogyatékos személyek rehabilitációs intézményében?

Azt a fogyatékos, valamint mozgás-, illetve látássérült személyt, akinek oktatása, képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg. Az intézmény előkészíti az ott élők családi és lakóhelyi környezetbe történő visszatérését, valamint megszervezi az intézményi ellátás megszűnését követő utógondozást.

Kit látnak el a hajléktalanok rehabilitációs intézményében?

Azt az aktív korú, munkaképes hajléktalan személyt, akinek szociális ellátása ily módon indokolt, és aki önként vállalja a rehabilitációs célú segítőprogramokban való részvételt.

Támogatott lakhatás

A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önellátási képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja

- a lakhatási szolgáltatást,
- az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt,
- az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást,
- az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén

- = az étkezést,
- = az ápolás-gondozást,
- = a fejlesztést,
- = a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények – a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével – ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy évi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai:

- időskorúak gondozóháza,
- fogyatékos személyek gondozóháza,
- pszichiátriai betegek átmeneti otthona,
- szenvedélybetegek átmeneti otthona,
- éjjeli menedékhely,
- hajléktalan személyek átmeneti szállása.

Kiknek nyújt ellátást az időskorúak gondozóháza?

Azoknak az időskorúaknak, valamint a 18. életévüket betöltött beteg személyeknek, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Kiknek nyújt ellátást a fogyatékos személyek gondozóháza?

Azoknak a fogyatékos személyeknek, akiknek ellátása családjukban nem biztosított, vagy az átmeneti elhelyezést a család tehermentesítése teszi indokolttá.

Kiknek nyújt ellátást a pszichiátriai betegek átmeneti otthona?

Azoknak a pszichiátriai betegeknek, akiknek ellátása átmenetileg más intézményben, vagy a családjában nem oldható meg, viszont tartós bentlakásos intézményi elhelyezésük, vagy fekvőbeteg gyógyintézeti kezelésük nem indokolt.

Kiknek nyújt ellátást a szenvedélybetegek átmeneti otthona?

Azoknak a személyeknek, akiknél szakorvosi szakvélemény alapján szenvedélybetegség került megállapításra, és ellátásuk átmeneti jelleggel családjukban vagy lakóközrükben nem oldható meg.

Kiknek nyújt ellátást az éjjeli menedékhely?

Az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyeknek. Az éjjeli menedékhely éjszakai pihenést, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

Kiknek nyújt ellátást a hajléktalan személyek átmeneti szállása?

Azoknak a hajléktalan személyeknek, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Lakóotthon

A lakóotthon olyan nyolc-tizenkettő, illetve tizennégy pszichiátriai beteget vagy fogyatékos személyt - ideértve az autista személyeket is -, illetőleg szenvedélybeteget befogadó intézmény, amely az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátása mértékének megfelelő ellátást biztosít.

Milyen típusai vannak a lakóotthonnak?

- fogyatékos személyek lakóotthona;
- pszichiátriai betegek lakóotthona;
- szenvedélybetegek lakóotthona.

Milyen lakóotthoni ellátási formák léteznek?

Fogyatékos személyek lakóotthona esetében,

- rehabilitációs célú lakóotthon,
- ápoló-gondozó célú lakóotthon.

Pszichiátriai, illetve szenvedélybetegek lakóotthona esetében rehabilitációs célú lakóotthon.

Ki helyezhető el a rehabilitációs célú lakóotthonban?

- aki intézményi elhelyezés során felülvizsgálatban részt vett, és a felülvizsgálat eredménye, illetve a gondozási terv és egyéni fejlesztés alapján lakóotthoni elhelyezése az önálló életvitel megteremtése érdekében indokolt;
- aki családban él és képességei fejlesztése, valamint ellátása lakóotthoni keretek között biztosítható és rehabilitációja családjában nem oldható meg;
- önellátásra legalább részben képes;
- lakóotthonba kerülése időpontjában a tizenhatodik életévét már betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem.

Az intézmények igénybevételével kapcsolatos tudnivalók

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételének módja:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

Mi alapozza meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését?

- a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testületének határozata,
- a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,
- a bírói ítélet,
- az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhatóság határozata,
- a személyes gondoskodás iránti kérelemről döntené jogosult személy intézkedése alapozza meg.

Az állami fenntartású intézmény esetén ki dönt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás iránti kérelemről?

- a települési önkormányzat által fenntartott szociális szolgáltató, nappali és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetében az intézményvezető,
- a fővárosi önkormányzat által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,
- a települési önkormányzat - ide nem értve a fővárosi önkormányzat - által fenntartott tartós bentlakásos intézmény esetében, ha a fenntartó önkormányzat képviselő-testülete eltérően nem rendelkezik, az intézményvezető,
- a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv által fenntartott szociális intézmény esetén az intézményvezető dönt.

A döntést követően mi az intézményvezető feladata?

Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Elutasítás esetén az értesít és írásban történik.

Mi történik abban az esetben, ha az igény nem teljesíthető?

Ha az ellátásra vonatkozó igény a beutaló határozat megküldését követően férőhely hiányában nem teljesíthető, az intézményvezető erről - a nyilvántartásba vétel közlésével - írásban értesíti a jogosultat.

Mi a teendő, ha az igénylő az intézményvezető döntésével nem ért egyet?

Ha az intézményvezető döntésével nem értenek egyet, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül az intézmény fenntartójához lehet fordulni, aki határozattal dönt a beutalás kérdéséről, s erről értesíti az intézményvezetőt is.

Hogyan gondoskodnak az igények kielégítéséről?

Az állami fenntartású intézmény vezetője nyilvántartása alapján az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodnak az ellátást igénylők elhelyezéséről.

Ki dönt az igénylő soron kívüli elhelyezéséről?

Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá - több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén - az igények teljesítésének sorrendjéről.

Mely helyzet alapozza meg soron kívüli elhelyezést?

Állami fenntartású, valamint az ellátási szerződéssel működtetett egyházi, nem állami fenntartású intézmény esetén, a soron kívüli ellátás biztosítását különösen az alapozza meg, ha az igénybe vevő

- önmaga ellátására teljesen képtelen és nincs olyan hozzátartozója, aki ellátásáról gondoskodna, és ellátása más egészségügyi vagy szociális szolgáltatás biztosításával sem oldható meg,
- a háziorvos, kezelőorvos szakvéleménye szerint soron kívüli elhelyezése indokolt,
- szociális helyzetében, egészségi állapotában olyan kedvezőtlen változás következett be, amely miatt soron kívüli elhelyezése vált szükségessé,
- kapcsolata vele együtt élő hozzátartozójával, eltartójával helyrehozhatatlanul megromlott, és a további együttélés életét, testi épségét veszélyezteti.

Mi a teendő az ellátás igénybevétele előtt?

Az ellátás igénybevételenek megkezdése előtt

- állami fenntartású intézmény esetén az intézményvezető,
- egyházi és nem állami fenntartású intézmény esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

Mit tartalmaz a megállapodás?

A megállapodás tartalmazza

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítési-díj fizetési kötelezettséggel jár,

- egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- az ellátás megszüntetésének módjait,
- az igénybe vevő természetes személyazonosító adatait.

Milyen szakvélemények szükségesek az intézményi ellátások igényléshez?

A fogyatékos személyek, illetve a pszichiátriai és szenvedélybetegek bentlakásos intézményébe történő felvétel, valamint a pszichiátriai betegek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell az igénybe vevő szakorvosának, kezelőorvosának szakvéleményét.

A fogyatékos személyek nappali ellátásának igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a fogyatékoság fennállását igazoló,

- a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottság szakértői véleményét vagy
- a fogyatékoság jellege szerinti szakorvosi leletet vagy
- a fogyatékosági támogatás, a vakok személyi járadéka illetve magasabb összegű családi pótlék megállapítását, folyósítását igazoló dokumentumot.

Kiskorú esetében a fogyatékos személyek otthonába történő elhelyezés iránti kérelemhez mellékelni kell a területileg illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményét.

A közösségi pszichiátriai ellátás igénybevételére irányuló kérelemhez mellékelni kell a pszichiáter vagy neurológus szakorvos szakvéleményét a pszichiátriai betegség fennállásáról.

Ha a szolgáltatást igénylő nem rendelkezik szakvéleménnyel, a szolgáltatás részére a kérelem benyújtásától számított legfeljebb három hónapig átmeneti jelleggel biztosítható.

Demens személyek ellátása esetén az igénybevételre irányuló kérelemhez be kell nyújtani az orvosszakértői szerv vagy a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos által kiállított, nappali ellátás esetén a demencia kórképet megállapító, bentlakásos intézményi ellátás esetén a demencia kórkép legalább középsúlyos fokozatát megállapító szakvéleményt.

Mikor szűnik meg az intézményi jogviszony?

Az intézményi jogviszony megszűnik

- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha e törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

Ki kezdeményezheti az intézményi jogviszony megszüntetését?

Az állami fenntartású intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes

képviselője kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Az intézményvezető mely esetekben szünteti meg az intézményi jogviszonyt?

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- a házirendet súlyosan megsérti,
- intézményi elhelyezése nem indokolt.

Mi a teendő, ha az ellátott nem ért egyet az intézményvezető döntésével?

Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítják, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

Ha az intézményi elhelyezés beutaló határozattal történt, a jogviszony megszüntetéséről milyen formában döntenek?

Ha az intézményi jogviszonyt beutaló határozat alapozta meg, az intézményi jogviszonyt a beutaló szerv határozata szünteti meg.

Egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén hogyan szűnik meg az intézményi jogviszony?

Egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén az intézményi jogviszony megszűnik, ha a megállapodást az ellátott, illetve törvényes képviselője vagy a fenntartó felmondja.

A felmondási idő, ha a megállapodás másként nem rendelkezik, alap-szolgáltatás esetén tizenöt nap, bentlakásos intézmény esetén három hónap.

A döntés ellen lehet-e jogorvoslással élni?

Ha egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén a megállapodás felmondásának jogszerűségét az ellátott, a törvényes képviselője, a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személy, illetőleg a fenntartó vitatja, kérheti a bíróságtól a megállapodás jogellenes felmondásának megállapítását. Az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a bíróság jogerős határozatot nem hoz.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló, gondozó célú lakóotthon esetén mikor szüntethető meg a jogviszony?

A fenntartó a megállapodást akkor mondhatja fel, ha az ellátott a házirendet súlyosan megsérti.

Térítési díj

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért térítési díjat kell fizetni.

Ki köteles a térítési díjat megfizetni?

- az ellátást igénybe vevő jogosult,
- a szülői felügyeleti joggal rendelkező törvényes képviselő,
- a jogosultnak az a házastársa, élettársa, egyeneságbeli rokona, örökbe fogadott gyermeke, örökbe fogadó szülője, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a tartási kötelezettség teljesítése mellett meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét (71.250,- Ft-ot)
- a jogosult tartását szerződésben vállaló személy,
- a jogosult tartására bíróság által kötelezett személy köteles megfizetni.

Kit részesítenek ingyenes ellátásban?

A fenntartó ingyenes ellátásban részesíti azt az ellátottat, aki jövedelemmel nem rendelkezik, és bentlakásos ellátás esetében jelzalog alapjául szolgáló vagyona nincs.

Milyen ellátást biztosítanak térítésmentesen?

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatást,
- a népkonyhán történő étkeztetést,
- a családsegítést,
- a közösségi ellátásokat,
- az utcai szociális munkát,
- hajléktalan személyek részére a nappali ellátást,
- az éjjeli menedékhelyen biztosított ellátást.

A szociális alapszolgáltatás megállapításánál kinek a jövedelmét veszik figyelembe?

A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál a szolgáltatást igénybe vevő személy rendszeres havi jövedelmét, kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet veszik figyelembe.

Hogyan állapítják meg a térítési díjat?

A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális ellátások térítési díja (a továbbiakban: intézményi térítési díj) a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás, illetve a feladatfinanszírozás egy főre jutó összegének támogató szolgáltatás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a szolgáltatási önköltség és a szolgáltatás külön jogszabály szerinti költségvetési támogatásának különbözete. Az intézményi térítési díjat integrált intézmény esetében is szolgáltatásonként kell meghatározni, a közös költségelemek szolgáltatásonkénti közvetlen költségeinek

arányában történő megosztásával. Emelt színvonalú bentlakásos ellátás esetében az intézményi térítési díjat az előző évben ténylegesen igénybe vett normatív állami hozzájárulással kell számítani.

Mennyi lehet a személyi térítési díj?

A személyi térítési díj nem haladhatja meg a jövedelem

- 30%-át étkeztetés,
- 25%-át házi segítségnyújtás,
- 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkezést is biztosítanak, illetve támogató szolgáltatás,
- 20%-át a kiskorú részére nyújtott támogató szolgáltatás,
- 2%-át jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetében.

Mennyi lehet az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj?

A személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

- 15%-át a nappali ellátást,
- 30%-át a nappali ellátást és ott étkezést,
- 60%-át az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények esetén.

Hogyan állapítják meg a személyi térítési díjat tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén?

Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj meghatározása során megállapítják az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot.

A jövedelemhányad nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

- 50%-át a rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést,
- 80%-át az egyéb tartós elhelyezést nyújtó intézmények esetén.

Támogatott lakhatás esetén a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének 80 %-át.

Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg, ha a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét.

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbséget a jelentős pénzvagyonból kell fedezni.

Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, – rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével – a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

Mi minősül jelentős pénzvagyonnak?

Jelentős pénzvagyonnak az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon részét kell tekinteni, amely az intézményi térítési díj egyévi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatkor meghaladja.

Mit tekintünk jelentős ingatlanvagyonnak?

Jelentős ingatlanvagyonnak az ingatlanvagyon együttes értékének az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét kell tekinteni. Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének vagy a felülvizsgálat időpontjában az ellátást igénylő, ellátott tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.

Ki fizeti meg a gyógyszerköltséget?

Az ellátást igénybe vevő részére az egészségi állapot javításához vagy szinten tartásához szükséges alapgyógyszereket a bentlakásos intézmény - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - térítésmentesen biztosítja. Ezen túlmenően az egyéni gyógyszerigények költségét az ellátott személy viseli.

Milyen időszakokra állapítják meg a személyi térítési díjat?

Az intézményi térítési díjat és a személyi térítési díjat

- étkeztetés esetén ellátási napra,
- házi segítségnyújtás esetén gondozási órára,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén ellátási napra,
- támogató szolgáltatás esetén szolgálati órára és szállítási kilométerre,
- nappali ellátás esetén ellátási napra,
- bentlakásos intézményi ellátás esetén ellátási napra és hónapra vetítve határozzák meg.

Bentlakásos intézményi ellátás esetén

- a napi intézményi térítési díj a havi intézményi térítési díj harmincad része,
- a napi személyi térítési díj a havi személyi térítési díj harmincad része a hónapok naptári napjainak számától függetlenül.

A személyes gondoskodás esetén végeznek jövedelemvizsgálatot?

Az intézmény vezetője az intézményi ellátás nyújtásának megkezdését megelőzően megvizsgálja az ellátást igénylő

- havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
- havi jövedelmét és jelentős pénzvagyont rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén,
- havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyonát ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén.

Az intézmény vezetője a térítési díj felülvizsgálatakor megvizsgálja az ellátott

- havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
- havi jövedelmét és pénzvagyont tartós bentlakásos intézmény esetén,
- havi jövedelmét és ingatlanvagyonát, tartós bentlakásos intézmény esetén, ha az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal.

Melyek a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben ellátottak jogai?

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybe vevő ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára tekintettel a szociális intézmény által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel

- az élethez, emberi méltósághoz,
- a testi épséghez,
- a testi-lelki egészséghez való jogra.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet fordítanak arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményvezető köteles biztosítani továbbá, hogy az intézményi elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más ellátást igénybe vevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezhesen tudomást, különös figyelemmel az ellátást igénybe vevő szociális rászorultságának tényére.

Az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére. A veszélyeztető tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését a házirend szabályozza. A korlátozás azonban nem érintheti a mindennapi használati tárgyakat.

Mit jelent a tájékoztatási kötelezettség?

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás feltételeiről a kérelem benyújtásakor a kérelmezőt tájékoztatni kell. Az ellátás megkezdésének legkorábbi időpontjáról az intézmény vezetője a jogosultat, illetve hozzátartozóját értesíti.

Az intézménybe való felvételkor az intézmény tájékoztatást ad a jogosult és hozzátartozója számára

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;
- a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről;
- panaszjoguk gyakorlásának módjáról;
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;
- az intézmény házirendjéről;
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről;
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

A jogosultak érdekvédelme

Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirend egy példányát átadja a jogosultnak. Egyébként a házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az a jogosultak hozzátartozói és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

A tartós bentlakásos intézmény fenntartója köteles meghatározni az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló fórum (érdekképviselői fórum) megalakításának és tevékenységének szabályait.

Az érdek-képviselői fórum a tartós bentlakásos intézménnyel intézményi jogviszonyban állók jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, mely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik. Az érdek-képviselői fórum megalakítását a székhelyen, illetve telephelyenként kell biztosítani.

Mi az érdekképviselői fórum feladata?

- előzetesen véleményezi az intézmény vezetője által készített, az ellátottakkal, valamint az intézmény belső életével kapcsolatos dokumentumok közül a szakmai programot, az éves munkatervet, a házirendet, az ellátottak részére készült tájékoztatókat,
- megtárgyalja az intézményben élők panaszait (ide nem értve a jogviszony keletkezésével, megszüntetésével és az áthelyezéssel kapcsolatos panaszokat) és intézkedést kezdeményez az intézményvezető felé,
- tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől az ellátottakat érintő kérdésekben, az ellátás szervezésével kapcsolatos feladatokban,
- intézkedés megtételét kezdeményezheti a fenntartó felé, valamint más illetékes hatóságok, szervek felé, amennyiben az intézmény működésével kapcsolatos jogszabálysértésre utaló jeleket észlel.

Az ellátottjogi képviselő

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában..

Melyek az ellátottjogi képviselő feladatai?

- megkeresésre, illetve saját kezdeményezésre tájékoztatást nyújthat az ellátottakat érintő legfontosabb alapjogok tekintetében, az intézmény kötelezettségeiről és az ellátást igénybe vevőket érintő jogokról,
- segíti az ellátást igénybe vevőt, törvényes képviselőjét az ellátással kapcsolatos kérdések, problémák megoldásában, szükség esetén segítséget nyújt az intézmény és az ellátott között kialakult konfliktus megoldásában,
- segít az ellátást igénybe vevőnek, törvényes képviselőjének panasza megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását az intézmény vezetőjénél és a fenntartónál, segítséget nyújt a hatóságokhoz benyújtandó kérelmek, beadványok megfogalmazásában,
- a jogviszony keletkezése és megszűnése, továbbá az áthelyezés kivételével eljárhat az intézményi ellátással kapcsolatosan az intézmény vezetőjénél, fenntartójánál, illetve az arra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságnál, és ennek során - írásbeli meghatalmazás alapján - képviselheti az ellátást igénybe vevőt, törvényes

képviselőjét,

- az intézmény vezetőjével történt előzetes egyeztetés alapján tájékoztatja a szociális intézményekben foglalkoztatottakat az ellátottak jogairól, továbbá ezen jogok érvényesüléséről és a figyelembevételéről a szakmai munka során,
- intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál a jogszabálysértő gyakorlat megszüntetésére,
- észrevételt tehet az intézményben folytatott gondozási munkára vonatkozóan az intézmény vezetőjénél,
- amennyiben az ellátottak meghatározott körét érintő jogsértés fennállását észleli, intézkedés megtételét kezdeményezheti a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok felé,
- a korlátozó intézkedésekre, eljárásokra vonatkozó dokumentációt megvizsgálhatja.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv-ben szabályozott ellátások

Pénzbeli ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 19.§

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult:

- a) akinek gondozó családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140%-át 39.900,- Ft ha
 - a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha a törvény szerinti tanulmányokat folytat és megfelel az egyéb feltételeknek,
- b) akinek gondozó családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át 37.050,- Ft az a.) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során a gondozó családban az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000,- Ft), vagy
- együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszerezését (1.995.000,- Ft) meghaladja.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a gyermek tartására köteles, és
- nyugalomban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A kérelmet a települési önkormányzat jegyzőjéhez kell benyújtani.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság lehetőséget biztosít:

- a gyermekvédelmi törvényben szabályozott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének (100%-os vagy 50%-os térítési díj kedvezmény)
- külön jogszabály alapján biztosított egyéb kedvezmények (pl. tankönyvtámogatás, tandíjtámogatás stb.) igénybevételére.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
 - a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel
- természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

A támogatás értéke alkalmanként 5.800,- Ft.

Ha a családbafogadó gyám a gyermekvédelmi törvényben foglalt feltételeknek megfelel, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan pénzbeli ellátásra is jogosult, melynek havi összege gyermekenként az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22%-a 6.270,- Ft.

A gyámhatóság annak a családba fogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- tárgyév augusztus 1-jén fennáll, augusztus hónapban 8.400,- Ft, továbbá ha

- tárgyév november 1-jén fennáll, november hónapban 8.400,- Ft

pótlékot állapít meg gyermekenként

Gyermektartásdíj megelőlegezése 22.§

Ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította és a gyermektartásdíj behajtása átmenetileg lehetetlen, továbbá a gyermeket gondozó személy nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani, feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét.

(57.000,- Ft)

A járási gyámhivatalnál igényelhető.

A bíróság által meghatározott összeg, azzal, hogy a megelőlegezett gyermektartásdíj összege nem haladhatja meg gyermekenként az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50%-át (14.250,- Ft).

A tartás részbeni biztosítása esetén a megelőlegezés ennél alacsonyabb összegű is lehet, de mértéke ebben az esetben sem lehet kevesebb az öregségi nyugdíj legkisebb összege 10 %-ánál.

Óvodáztatási támogatás

2015. június 4-ét követően a támogatás iránt kérelem nem nyújtható be

Otthonteremtési támogatás 25.§

Otthonteremtési támogatásra jogosult az a fiatal felnőtt, akinek

- legalább hároméves időtartamú folyamatos - gondozási helyén töltött - nevelésbe vétele a nagykorúvá válásával szűnt meg, és

- készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát,

azzal, hogy az öregségi nyugdíj legkisebb összegeként az otthonteremtési támogatás megállapítása időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegét kell figyelembe venni.

A készpénz vagyonba a fiatal felnőtt árvaellátásából és keresményéből származó megtakarítása nem számít bele.

Egyéb feltételek megléte esetén három évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vétel is jogosít a támogatás igénybevételére.

Az igényt a járási gyámhivatalnál lehet benyújtani.

Az otthonteremtési támogatás mértékét a folyamatos nevelésben eltöltött évek és a

jogosult készpénz és ingatlan vagyonának együttes értéke alapján úgy kell megállapítani, hogy a vagyonnal nem rendelkező jogosult esetén érje el, a vagyonnal rendelkező jogosult esetén pedig a vagyonnal együtt érje el

- a négy évnél rövidebb időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének negyvenszeresét (1.140.000,- Ft),
- a négy évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének ötvenszeresét 1.425.000,- Ft),
- az öt évet meghaladó időtartamú nevelésbe vételnél az otthonteremtési támogatás megállapítása idején érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének hatvanszorosát (1.710.000,- Ft).

Gyermekétkeztetés normatív kedvezménye 148.§

Térítési díjkedvezményre jogosult:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,
- fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100%-át
- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani.

Tartós betegség: azon kórforma, amely a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosít,

Fogyatékos gyermek, fiatal felnőtt:

- a gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátások tekintetében a külön jogszabályban meghatározott magasabb összegű családi pótlékra jogosító fogyatékoságban szenvedő gyermek, fiatal felnőtt,
- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő sajátos nevelési igényű gyermek, fiatal felnőtt.

A kedvezmény megállapításához közös háztartásban élőként kell figyelembe venni:

- a 18 éven aluli
- a 25 évesnél fiatalabb, közoktatásban nappali rendszerű oktatásban részt vevő, illetve nappali tagozaton tanuló, valamint
- életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekeket.

A kedvezményt az intézményvezető állapítja meg.

Gyermekétkeztetés esetén

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, gyermek az intézményi térítési díj 100%-át
- a fentiek alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az

intézményi térítési díj 50%-át

- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani .

A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe. Nem jár a tanulónak kedvezmény azon étkeztetésére, amely kedvezményre - a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint létrejött - tanulói szerződése alapján már jogosult. A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő - nevelőszülőnél, gyermek-otthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő - ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

A települési önkormányzatoknak a gyermekek napközbeni ellátása keretében nyújtott gyermek-étkeztetés térítési díjának szociális alapon történő egyedi mérséklésére vagy elengedésére is van lehetősége, melyhez állami támogatásban részesül.

Más fontosabb ellátástípusok

Rokkantsági járadék 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet

Rokkantsági járadékot állapítanak meg annak a 18. életévét betöltött személynek, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80%-os (korábban 100%-os mértékű munkaképesség-csökkenés) vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg.

A rokkantsági járadék folyósítása mellett jövedelmi és időbeli korlátozás nélkül lehet kereső tevékenységet folytatni.

A rokkantsági járadékban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

A fővárosi vagy megyei kormányhivatalnál kell igényelni, a megállapított járadékot a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja havonta 33.930,- Ft összegben.

A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI

Rehabilitációs ellátás vagy rokkantsági ellátás 2011. évi CXCI. tv.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, és aki

- a kérelem benyújtását megelőző 5 éven belül legalább 1095 napon át biztosított volt, 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt,
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A megváltozott munkaképességű személy részére egészségi állapotától és rehabilitálhatóságától függően **rehabilitációs ellátást** vagy **rokkantsági ellátást** lehet megállapítani.

A fővárosi vagy megyei kormányhivatalnál kell igényelni.

Összege:

A **rehabilitációs pénzbeli ellátás** havi összege annak a rehabilitációs ellátásban részesülő személynek,

- akinek foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, és egészségi állapota 51-60% közötti (B1 kategória), a havi átlagjövedelem 35 százaléka, de legalább a minimálbér 30 százaléka (27.900,- Ft) és legfeljebb a minimálbér 40 százaléka (37.200,- Ft)
- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és egészségi állapota 31-50% közötti (C1 kategória), a havi átlagjövedelem 45 százaléka, de legalább a minimálbér 40 százaléka (37.200,- Ft) és legfeljebb a minimálbér 50 százaléka (46.500,- Ft).

A rokkantsági ellátás annak a megváltozott munkaképességű személynek, akinek:

- egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és akinek az

egészségi állapota 51–60% között van és a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt (B2 kategória), valamint annak a személynek, akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg, a havi átlagjövedelem 40 százaléka, de legalább a minimálbér 30 százaléka (27.900,- Ft) és legfeljebb a minimálbér 45 százaléka (41.850,- Ft)

- annak a megváltozott munkaképességű személynek az esetében, akinek egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, és egészségi állapota 31-50 % közötti (C2 kategória), valamint annak a személynek az esetében, aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg, a havi átlagjövedelem 60 százaléka, de legalább a minimálbér 45 százaléka (41.850,- Ft) és legfeljebb a minimálbér 150 százaléka (139.500,- Ft)
- annak a megváltozott munkaképességű személynek az esetében, aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1-30 % közötti (D kategória) a havi átlagjövedelem 65 százaléka, de legalább a minimálbér 50 százaléka (46.500,- Ft) és legfeljebb a minimálbér 150 százaléka (139.500,- Ft)
- annak a megváltozott munkaképességű személynek az esetében, aki egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30 % közötti (E kategória) a havi átlagjövedelem 70 százaléka, de legalább a minimálbér 55 százaléka (51.150,- Ft) és legfeljebb a minimálbér 150 százaléka (139.500,- Ft).

Szépkorúak jubileumi köszöntése 255/2008.(X.31.) Kormány rendelet

Jubileumi juttatásra jogosult a 90., a 95. és a 100. életévüket betöltött, Magyarországon bejelentett lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben a fenti életkor betöltésének időpontjában a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát a Magyarországon területén gyakorolják.

Igénylés a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalától (KEKKH) történik.

A jubileumi juttatás összege:

- a 90. életév betöltésekor 90.000,- forint,
- a 95. életév betöltésekor 95.000,- forint,
- a 100. életév betöltésekor 100.000,- forint.

Súlyos mozgás-korlátozott személyek közlekedési kedvezménye 102/2011.(VI. 29.) Korm. rendelet

Közlekedési kedvezményre a súlyos mozgáskorlátozott, illetve az egyéb fogyatékossgal élő személy jogosult. Súlyos mozgáskorlátozott személynek minősül:

- az a fogyatékossgal támogatásban részesülő személy, aki mozgásszervi

fogyatékosnak minősül, vagy halmozottan fogyatékosnak minősül és halmozott fogyatékoságai közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékoság,

- az a személy, aki a 18. életévét nem töltötte be és a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendeletben meghatározott mozgásszervi fogyatékoságban szenved, vagy többszörös és összetett betegségben szenved és többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik mozgásszervi fogyatékoságot okoz,
- a közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy, amennyiben ez az állapota várhatóan legalább három éven keresztül fennáll, s ennek tényét a kormányhivatal rehabilitációs szakigazgatási szervének (RSZSZ) szakvéleménye igazolja.

Egyéb fogyatékosággal élő személynek minősül, aki

- fogyatékosági támogatásra: látási, hallási, értelmi fogyatékosként, vagy azért jogosult, mert állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara miatt, az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, vagy azért, mert állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul. vagy
- a vakok személyi járadékában részesül, vagy
- fogyatékosági támogatásra halmozottan fogyatékos személyként jogosult, kivéve, ha egyik fogyatékosága mozgásszervi fogyatékoság, mivel ebben az esetben természetesen mozgásszervi fogyatékosnak tekinthető.
- a 18. életévét nem töltötte be, és magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú mellékletének K), pontjában meghatározott érzékszervi fogyatékos, vagy az M) pontjában meghatározott értelmi fogyatékos vagy N)1. pontja alapján autizmus betegségben szenved, vagy a P) pontban meghatározott többszörös és összetett betegségben szenved és többszörös és összetett betegségei közül legalább az egyik a K), M) vagy az N)1. pont szerinti betegség, illetve fogyatékoság.

Formái: gépkocsiszerzési támogatás és gépkocsi-átalakítási támogatás

Az igényt a megyei Kormányhivatal szociális és gyámhivatalához kell benyújtani.

A személygépkocsi szerzési támogatás összege:

- új járműnek minősülő személygépkocsi esetén: 900.000,- Ft
- használt személygépkocsi,
- segédmotoros kerékpárnak minősülő, három,- vagy négykerekű jármű, ill.
- járműnek nem minősülő, gépi meghajtású kerekesszék esetén: a vételár 60%-a, de legfeljebb 600.000,- Ft.

A személygépkocsi átalakítási támogatás összege: az átalakítás költsége, de legfeljebb 90.000,-Ft.

Parkolási igazolvány 218/2003.(XII.11.) Korm. rendelet

Parkolási igazolványra jogosult az, aki

- a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény szerint fogyatékosági támogatásban részesülő látási, értelmi, mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,

- vakok személyi járadékában részesül, és 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek vagy a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló rendelet szerint vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül, és a minősítést szakvéleménnyel vagy szakhatósági állásfoglalással igazolja.

Az igényt a megyei kormányhivatal járási hivatalánál kell benyújtani.

Fogyatékosági támogatás 1998. évi XXVI. tv. 22.§

Az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki

- látási fogyatékos
 - hallási fogyatékos
 - értelmi fogyatékos
 - mozgásszervi fogyatékos
 - állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető
 - autista, illetőleg
 - halmozottan fogyatékos
- és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

Az igényt a Magyar Államkincstár megyei Igazgatóságához kell benyújtani.

A támogatás összege havi

- 20.327,- Ft: ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista,
- 25.018,- Ft: ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

Álláskeresési járadék 1991. évi IV. tv. 25.-29.§

Álláskeresési járadék illeti meg azt, aki

- álláskereső,
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az igényt a megyei kormányhivatal munkaügyi központjánál kell benyújtani.

Az álláskeresési járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy - ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor - az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakokkal érintett jogviszonyokban elért, munkaerő-piaci járulék alapja havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során

ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.

Ellátás összege: Munkaerő-piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos minimálbér 100 %-a: 101.500,- Ft/hó.

Nyugdíj előtti álláskeresői segély **1991. évi IV. tv. 30.§**

Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt kell megállapítani, ha

- munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani, és
- a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv - kereső tevékenység miatt - megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételen nem szerzett jogosultságot, az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését, vagy a keresőtevékenység folytatása miatti megszüntetését követően három éven belül betöltötte a fentiekben meghatározott életkort (nyugdíjkorhatár előtt öt év), és
- rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és
- korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül

Az igényt a megyei kormányhivatal munkaügyi központjánál kell benyújtani.

Az álláskeresői segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér (105.000,- Ft) 40 százalékának alapulvételével kell megállapítani. Ha az álláskeresői járadék megállapításakor meghatározott járadékalap a minimálbér 40%-nál alacsonyabb volt, az álláskeresői segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresői segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmincad része.

Keresetpótló juttatás **1991. évi IV. tv. 14.§.**

Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

- a) aki álláskereső,
- b) aki 25. életévét - felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét - nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresői járadékra és álláskeresői segélyre nem szerzett jogosultságot,
- c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,
- d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,
- e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy
- f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá

- g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.
A c) pontban meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és
- a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves - gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves - korának betöltését követően kezdődik meg, valamint
 - b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

A juttatást a megyei kormányhivatal munkaügyi központja állapítja meg.

Képzési támogatásként

- az a)-b) pontban valamint az e)-g) pontban meghatározott személy részére keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;
- a c)-d) pontban meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

GYERMEKEK UTÁN JÁRÓ ELLÁTÁSOK

Anyasági támogatás

1998. évi LXXXIV.tv. 29.§-tól.

Anyasági támogatásra jogosult az anya, ha min. 4 alkalommal (koraszülés esetén egyszer) részt vett terhesgondozáson (e nélkül is, ha igazolja, hogy 5 hónapig külföldön tartózkodott)

Az igénylést a Magyar Államkincstár megyei Igazgatóságánál kell benyújtani.

Az anyasági támogatás - gyermekenkénti - összege azonos a gyermek születésének időpontjában érvényes öregségi nyugdíj legkisebb összegének 225%-ával (64.125.- Ft), ikergyermekek esetén 300%-ával (85.500.- Ft).

Az anyasági támogatásra vonatkozó igényt a szülést követő hat hónapon belül lehet benyújtani.

Gyermek-gondozási segély (GYES)

1998. évi LXXXIV. tv. 20.§

Gyermekgondozási segély jogosult a szülő, a gyám, a 16. életévét betöltött kiskorú szülő (ha a gyermek gyámjával nem él közös háztartásban, és a szülői ház elhagyását a gyámhivatal engedélyezte), a gyermek 3. életévének betöltéséig, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyerek esetén 10 éves koráig.

Ikergyermekek esetén a gyermekek tankötelessé válása évének végéig.

Nagyszülő is jogosult lehet a GYES-re, ha a gyermek

- első életévét betöltötte, továbbá
- gondozása, nevelése a szülő háztartásában történik, valamint
- szülei a GYES-ről lemondanak és
- egyetértenek abban, hogy az ellátást a nagyszülő vegye igénybe.

A gyermek örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától számított hat hónap időtartamig gyermekgondozási segélyre jogosult az örökbefogadó szülő - a házastársi és rokon örökbefogadás kivételével -, amennyiben a gyermek az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezéskor a harmadik életévét már betöltötte, ikergyermek esetén már tankötelessé vált, azonban a 10. életévét még nem töltötte be. A gyermekgondozási segélyben részesülő örökbefogadó szülő ebben az esetben kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat.

Méltányosságból a Kincstár vezetője gyermekgondozási segélyre való jogosultságot állapíthat meg: a gyermeket nevelő személynek:

ha a gyermek szülei a gyermek nevelésében 3 hónapot meghaladóan akadályoztatva vannak, továbbá

megállapíthatja, meghosszabbíthatja a jogosultságot: a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdéséig, legfeljebb azonban a gyermek 8. életévének betöltéséig, ha a gyermek betegsége miatt a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben nem gondozható.

Az igényt a Magyar Államkincstár megyei Igazgatóságánál kell benyújtani.

A gyermekgondozási segély havi összege - függetlenül a gyermekek számától - azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegével, (28.500,- Ft). Töredék hónap esetén egy naptári napra a havi összeg harmincad része jár.

A gyermekgondozási segély havi összege ikergyermekek esetén azonos az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 2 gyermek esetén 200%-ával, 3 gyermek esetén 300%-ával, 4 gyermek esetén 400%-ával, 5 gyermek esetén 500%-ával, 6 gyermek esetén 600%-ával.

10 % nyugdíjjárulék levonásra kerül, ezért a folyósítás időtartama szolgálati időnek minősül.

A gyermekgondozási segélyben részesülő személy kereső tevékenységet a gyermek egyéves kora után időkorlátozás nélkül folytathat,

- a gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.

Családi pótlék (Nevelési ellátás, Iskoláztatási támogatás)

A nevelési ellátást a még nem tanköteles, az iskoláztatási támogatást a tanköteles, s már nem tanköteles, de közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekek után folyósítják.

A nevelési ellátás és az iskoláztatási támogatás megállapításának feltételei és az ellátás összege azonos a korábban folyósított családi pótlék összegével.

1998. évi LXXXIV.tv. 6.§-tól

Nevelési ellátásra jogosult:

- a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van (a továbbiakban együtt: szülő), a nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt, a gyermekotthonban nevelt, és
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett, még nem tanköteles gyermekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.

Saját jogán jogosult nevelési ellátásra a tizennyolcadik életévét betöltött tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy az iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától.

Nevelési ellátásra jogosult – a gyermekre tekintettel folyósított iskoláztatási támogatásra való jogosultság megszűnésének időpontjától a gyermek tizennyolcadik életévének betöltéséig – a fent említett személyek

- a tizenhatodik életévét betöltött, a sajátos nevelési igény tényét megállapító szakértői vélemény alapján középsúlyosan vagy súlyosan értelmi fogyatékos, illetve siketvak gyermekre tekintettel,
- azon tizenhatodik életévét betöltött gyermekre tekintettel, aki tankötelezettségét fejlesztő nevelés-oktatás, vagy fejlesztő iskolai oktatás keretében teljesítette.

Iskoláztatási támogatásra jogosult:

- a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van (a továbbiakban együtt: szülő), a nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt, a gyermekotthonban nevelt és
- a szociális intézmény vezetője az intézményben elhelyezett
- a tanköteles gyermekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a tankötelezettség teljes időtartamára, valamint
- a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekre (személyre) tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik – a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik – életévét betölti; továbbá
- a javítóintézet igazgatója vagy a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő, és gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, tanköteles gyermekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára.

Az igénylést a Magyar Állam-kincstár Megyei Igazgatóságánál kell benyújtani.

Az ellátás havi összege:

- egy gyermekes család esetén **12.200,- Ft**
- egy gyermeket nevelő egyedülálló esetén **13.700,- Ft**
- két gyermekes család esetén (gyermekenként) **13.300,- Ft**
- két gyermeket nevelő egyedülálló esetén (gyermekenként) **14.800,- Ft**

- három vagy többgyermekes család esetén (gyermekenként) **16.000,-Ft**
- három vagy több gyermeket nevelő egyedülálló esetén (gyermekenként) **17.000,- Ft**
- a gyermekotthonban, javítóintézetben, büntetés-végrehajtási intézetben vagy szociális intézményben élő, továbbá nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett, ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, a gyámhivatal által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy, valamint a saját jogon ellátásra jogosult személy esetén **14.800,-** forint.

Magasabb összegű családi pótlék 1998. évi LXXXIV. tv.

A magasabb összegű családi pótlékra való jogosultság szempontjából tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos:

- az a 18 évesnél fiatalabb gyermek, aki az 5/2003.(II.19.) ESZCSM rendeletben meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul,
- az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

A Magyar Államkincstár Igazgatóságánál igényelhető.

Havi összege:

- * Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek esetén 23.300,- Ft
- * Tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermeket nevelő egyedülálló esetén 25.900,- Ft
- * 18 éven felüli tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos személy esetén 20.300,- Ft,

Gyermeknevelési támogatás (GYET) 1998. évi LXXXIV. tv. 23.§-tól.

Gyermeknevelési támogatásra jogosult az a szülő, aki három vagy több kiskorú gyermeket nevel és a legkisebb gyerek 3 és 8 év közötti.

A gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés otthonában történik

A Magyar Államkincstár Igazgatóságánál igényelhető.

Az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege (28.500- Ft)
(10 % nyugdíjjárulék levonásra kerül, a folyósítás időtartama szolgálati időnek minősül)

Terhességi-gyermekágyi segély (TGYÁS) új nevén Csecsemőgondozási díj (CSED) 1997. évi LXXXIII. tv. 40.§

Terhességi-gyermekágyi segélyre jogosult:

Terhességi-gyermekágyi segély annak jár, aki a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és

- a biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő negyvenkét napon belül szül, vagy
- a biztosítás megszűnését követően negyvenkét napon túl baleseti táppénz folyósításának az ideje alatt vagy a folyósítás megszűnését követő huszonnyolc napon belül szül.

Egészség-biztosítási pénztárnál illetve a munkahelyi kifizetőhelyen igényelhető.

Mértéke a naptári napi átlagkereset 70 %-a.

A folyósítás utólag történik.

Táppénz

1997. évi LXXXIII. tv. 43. – 50. §

Táppénzre jogosult az, aki a biztosítás fennállása alatt keresőképtelenné válik és a járulék törvényben meghatározott mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

Táppénz a keresőképtelenség tartamára jár, legfeljebb azonban a biztosítási jogviszony fennállásának

időtartama alatt egy éven át. Ha a biztosított részére betegszabadság jár, a keresőképtelenség esetében táppénzre legkorábban a betegszabadságra való jogosultság lejártát követő naptól jogosult.

Az, aki a keresőképtelensége első napját közvetlenül megelőző egy évnél rövidebb ideig volt folyamatosan biztosított, táppénzt csak a folyamatos biztosításának megfelelő ideig kaphat.

Biztosításának a tartamára tekintet nélkül jár a táppénz annak, aki

- a) tizennyolc éves kora előtt válik keresőképtelenné, vagy
- b) iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá válik, és keresőképtelenségéig megszakítás nélkül biztosított.

Társadalom-biztosítási kifizetőhelyeknél vagy egészség-biztosítási pénztárnál igényelhető.

A táppénz összege a figyelembe vehető jövedelem naptári napi átlagának

- hatvan százaléka folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében,
- ötven százaléka két évnél rövidebb folyamatos biztosítási idő esetében, vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, valamint ha a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (105.000,- Ft) 200 százalékaának harmincad részét (7.000,- Ft).

Gyermekápolási táppénz 1997. évi LXXXIII. tv. 43.§-tól

Gyermekápolási táppénzre a biztosított szülő jogosult:

- egyévesnél fiatalabb gyermek szoptatása, illetőleg otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén a gyermek egyéves koráig;
- egyévesnél idősebb, de háromévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként nyolcvannégy naptári napon át;
- háromévesnél idősebb, de hatévesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként negyvenkettő, egyedülállónak nyolcvannégy naptári napon át;
- hatévesnél idősebb, de tizenkét évesnél fiatalabb gyermek otthoni ápolása és - a gyermek fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő kezelése esetén - a fekvőbeteg-szakellátást nyújtó intézményben történő tartózkodás címén évenként és gyermekenként tizennégy, egyedülállónak huszonnyolc naptári napon át.

Méltányosságból adható táppénz a szülő részére, ha 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb beteg gyermekét otthon ápolja, vagy a 12 éves, vagy annál idősebb, de 18 évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a szülő a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményben.

Társadalom-biztosítási kifizetőhelyen vagy egészség-biztosítási pénztárnál igényelhető.

A táppénz összege a figyelembe vehető jövedelem naptári napi átlagának

- hatvan százaléka folyamatos, legalább kétévi biztosítási idő esetében,
- ötven százaléka két évnél rövidebb folyamatos biztosítási idő esetében, vagy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, valamint ha a szülő a tizenkét évesnél fiatalabb gyermeke kórházi kezelése időtartamára abban az esetben, ha a gyermeke mellett tartózkodik a fekvőbeteg-ellátást nyújtó intézményben azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér (105.000,- Ft) 200 százalékának harmincad részét.

Gyermek-gondozási díj (GYED) 1997. évi LXXXIII. tv. 42/A.§

Gyermekgondozási díjra jogosult

- a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését - a gyermeket szülő anya esetén a szülést - megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,
- a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anya, akinek a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételének időtartama alatt megszűnt, feltéve, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

Gyermekgondozási díjra jogosult az a szülő nő is, aki az alábbi feltételek mindegyikének megfelel:

- a fent említett szabályok alapján(biztosítási jogviszony fennállása, előzetes 365 nap

- biztosítási idő igazolása) gyermekgondozási díjra nem jogosult,
- a gyermeke születését megelőző két éven belül államilag elismert felsőoktatási intézményben magyar nyelvű nappali képzésben legalább két félév aktív hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, azzal, hogy egy félévre csak egy aktív hallgatói jogviszony vehető figyelembe, (két aktív félév megállapításához a gyermek születését megelőző két éven belüli aktív félévekben összesen 300 naptári napi hallgatói jogviszonnyal kell rendelkezni)
 - a gyermeke a fenti hallgatói jogviszony fennállása alatt vagy a hallgatói jogviszony szünetelését, illetve megszűnését követő 1 éven belül születik,
 - a gyermeket saját háztartásában neveli,
 - magyar állampolgár vagy másik EGT tagállam állampolgára, és
 - a szülés időpontjában rendelkezik magyarországi bejelentett lakóhellyel.

Társadalom-biztosítási kifizető-helyeken vagy egészség-biztosítási pénztárnál igényelhető.

A naptári napi átlagkereset 70 %-a, azonban legfeljebb havonta a mindenkori minimálbér kétszeresének 70%-a. (147. 000,-).

10 % nyugdíjárulék és SZJA-előleg kerül levonásra.

A gyermek egy éves kora után a gyermekgondozási díj folyósítása mellett korlátlan időtartamban lehet keresőtevékenységet folytatni.

Baleseti járadék

1997. évi LXXXIII. tv. 57.§

Baleseti járadékra jogosult az a személy, akinek üzemi baleset következtében tizenhárom százalékot meghaladó egészségkárosodása keletkezett, de a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai nem illetik meg.

Ha az egészségkárosodás mértéke a húsz százalékot nem haladja meg, a baleseti járadék legfeljebb két éven át, ha meghaladja, az egészségkárosodás tartamára időbeli korlátozás nélkül jár.

A szilikózisból és azbesztózisból eredő és húsz százalékot meg nem haladó egészségkárosodás fennállása alatt a baleseti járadék időbeli korlátozás nélkül jár.

A megyei kormányhivatalnál lehet igényelni. Folyósítását az ONYF-NYUFIG végzi.

A baleseti járadék mértéke az üzemi baleset okozta egészségkárosodás fokától függ. Az egészségkárosodás fokának megfelelően

- az 1. baleseti fokozatba tartozik az, akinek az egészségkárosodása 14-20 százalék,
- a 2. baleseti fokozatba tartozik az, akinek az egészségkárosodása 21-28 százalék,
- a 3. baleseti fokozatba tartozik az, akinek az egészségkárosodása 29-39 százalék,
- a 4. baleseti fokozatba tartozik az, akinek az egészségkárosodása 39 százalékot meghaladó mértékű.

A baleseti járadék összege a fent meghatározott fokozatok sorrendjében a havi átlagkereset nyolc, tíz, tizenöt, illetőleg harminc százaléka.

A gyermek születése esetén az apát megillető munkaidő-kedvezmény 2012. évi I. tv. 118. §

Az apának gyermeke születése esetén, legkésőbb a születést követő második hónap végéig, öt, ikergyermek születése esetén hét munkanap pótszabadság jár, amelyet kérésének megfelelő időpontban kell kiadni. A szabadság akkor is jár, ha a gyermek halva születik vagy meghal.

A munkáltató biztosítja.

A munkaidő kedvezmény tartamára távolléti díj jár.

Gyermekek után járó pótszabadság 2012. évi I. tv. 118.§.

A munkavállalónak a tizenhat évesnél fiatalabb gyermeke után pótszabadság jár.

A pótszabadság szempontjából a gyermeket először a születésének évében, utoljára pedig abban az évben kell figyelembe venni, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

A pótszabadság mindkét szülőt megilleti (2011.évi CCXI.tv).

A munkáltató biztosítja.

Mértéke: a gyermek 16 éves koráig

- egy gyermek után 2

- két gyermek után 4

- kettőnél több gyermek után összesen 7 nap

A fenti pótszabadság fogyatékos gyermekeként 2 munkanappal nő, ha a munkavállaló gyermeke fogyatékos.

Fogyatékos gyermeknek tekintjük azt a gyermeket, akire tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak.

Családi kedvezmény 1995. évi CXVII. tv.

családi kedvezmény érvényesítésére jogosult:

- az a magánszemély, aki a családok támogatásáról szóló törvény szerint gyermeke tekintettel családi pótlékra jogosult,
- a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa a várandósság orvosi igazolása alapján a fogantatástól számított 91. nap hónapjától az élveszületés napját megelőző hónappal bezárólag;
- a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy);
- a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély

A családi kedvezmény – az eltartottak lélekszámától függően – kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

- egy és kettő eltartott esetén 62.500,- forint,

- három és minden további eltartott esetén 206.250,- forint levonást jelent az adóalapból.

A kedvezmény érvényesítésével egy-két gyermek esetén gyermekenként 10.000,- forinttal, három vagy több gyermek esetén gyermekenként 33.000,- forinttal csökkenhet a fizetendő adó.

Családi járulékkedvezmény

1997. évi LXXX. tv.

Ha a család a személyi jövedelemadóból nem tudja érvényesíteni a családi adókedvezmény összegét, azt az általa fizetett járulékból is érvényesíteni tudja

A családi járulékkedvezmény csökkenti a biztosított által fizetendő természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék és nyugdíjjárulék együttes összegét.

A személyi jövedelemadóról szóló, fentiek szerint ismertetett családi kedvezmény érvényesítésére jogosult biztosított és - a családi kedvezményt megosztással érvényesítő - biztosított házastársa, élettársa.

A családi járulékkedvezményt a fenti személyek döntésük szerint együtt is, de csak egyszeresen érvényesíthetik. A családi járulékkedvezmény együttes igénybevételének feltétele az érintett magánszemélyek - adóbevallásban, munkáltatói adómegállapításban közösen tett, egymás adóazonosító jelét is feltüntető - nyilatkozata, amely tartalmazza a kedvezmény összegének felosztására vonatkozó döntésüket.

A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti családi kedvezmény összegéből a biztosított által vagy az Szja tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy

- a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi A családi járulékkedvezmény összege a biztosítottat megillető, az Személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti családi kedvezmény összegéből

- a biztosított által vagy

- az Szja tv. szerinti családi kedvezmény közös igénybevételére jogosult biztosítottak által közösen és/vagy

- a biztosított és a családi kedvezményt megosztással érvényesítő biztosított házastársa, élettársa által együttesen ténylegesen érvényesített családi kedvezménnyel csökkentett összeg 16 százaléka, de legfeljebb a járulékok együttes összege.

Ingyenes tankönyvellátás

2013. évi CCXXXII. törvény (Nkt.) 4. § (2) bekezdés

Ingyenes tankönyvre jogosult :

tartósan beteg

a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

három vagy többgyermekes családban él,

nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanuló.

Nem vehető igénybe a normatív kedvezmény:

A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban, vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után.

Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell

a) tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő,

nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak tekinteni - kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg -, a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. Fejezetében,
b) sajátos nevelési igényűnek tekinteni, az Nkt. sajátos nevelési igény meghatározására vonatkozó rendelkezésében foglaltakat kell alkalmazni.

AZ 1997. ÉVI LXXXI. TÖRVÉNY FONTOSABB ELLÁTÁSAI **A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI NYUGELLÁTÁSRÓL**

Öregségi teljes nyugdíj 1997 évi LXXXI. tv. 7.§

A társadalombiztosítási öregségi nyugdíjra jogosító öregségi nyugdíjkorhatára annak, aki

- a) 1952. január 1-je előtt született, a betöltött 62. életév,
- b) 1952-ben született, a 62. életév betöltését követő 183. nap,
- c) 1953-ban született, a betöltött 63. életév,
- d) 1954-ben született, a 63. életév betöltését követő 183. nap,
- e) 1955-ben született, a betöltött 64. életév,
- f) 1956-ban született, a 64. életév betöltését követő 183. nap,
- g) 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életév.

Öregségi teljes nyugdíjra az jogosult, aki a születési évének megfelelő öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és legalább húsz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, biztosítással járó jogviszonyban nem áll, sem itthon, sem EGT – államban, illetve szociális biztonsági egyezmény hatálya alá tartozó személyek esetében a szerződő államban.

Öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki

- legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és
- azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, biztosítással járó jogviszonyban nem áll, sem itthon, sem EGT – államban, illetve szociális biztonsági egyezmény hatálya alá tartozó személyek esetében a szerződő államban.

Az igényt a megyei kormányhivatalhoz kell benyújtani.

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi nettó átlagkereset összegétől függ.

Az öregségi nyugdíjban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

Öregségi résznyugdíj 1997 évi LXXXI. tv. 7.§ (3) bek.

Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki legalább tizenöt év szolgálati időt szerzett, és a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte.

Öregségi résznyugdíjra az jogosult, aki

- a) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és
- b) legalább tizenöt év szolgálati idővel rendelkezik, valamint azon a napon, amelytől

kezdődően az öregségi résznyugdíjat megállapítják, biztosítással járó jogviszonyban nem áll, sem itthon, sem EGT – államban, illetve szociális biztonsági egyezmény hatálya alá tartozó személyek esetében a szerződő államban.

Az igényt a megyei kormányhivatalhoz kell benyújtani.

Az elismert szolgálati idő alapján és – az 1988-tól a nyugdíj megállapítását megelőző napig elért, a járulékfizetés alapjául szolgáló keresetből számított a figyelembe vehető havi átlagkeresetből kerül megállapításra.

Az öregségi résznyugdíjban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

Korhatár előtti ellátás 2011. évi CLXVII. tv.

2012. január 1-jétől – a nők 40 éves jogosultsági idővel igénybe vehető kedvezményes nyugdíja kivételével – megszűnt valamennyi korhatár előtti nyugellátás: az előrehozott öregségi, a csökkentett összegű előrehozott öregségi, a karkedvezményes, a bányász,- és a művészn nyugdíj, az országgyűlési képviselők, és a polgármesterek nyugdíja, a korengedményes nyugdíj, és a szolgálati nyugdíj.

A korhatár előtti nyugdíjakat korhatár előtti ellátásként, a szolgálati nyugdíjat szolgálati járandóságként folyósítják.

Az igénylést a megyei kormányhivatalhoz kell benyújtani. A folyósításról az ONYF-NYUFIG gondoskodik.

Az 57. életévét betöltött korhatár előtti ellátásban részesülő személy jogosult utazási kedvezményre.

A korhatár előtti ellátásban, vagy szolgálati járandóságban részesülők keresőtevékenységére vonatkozó szabályok 1997 évi LXXXI. tv. 83/B. §.

A versenyszférában a korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban részesülő személy ellátását folyósítják keresőtevékenysége folytatása mellett.

A korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban részesülő személy ellátását szüneteltetni kell, ha a keresőtevékenységből származó jövedelme a tárgyév első napján érvényes minimálbér havi összegének tizennyolcszorosát (2015-ben 1.890.000,- Ft) meghaladja. (Ha a keretösszeg túllépésére decemberben kerül sor, a decemberi ellátást vissza kell fizetni.) E korlátozás megszűnik az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor.

2013. július 1-jétől az öregségi nyugdíj (korhatár előtti ellátás) folyósítását - a jogviszony kezdő hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig - szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban, vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

Özvegyi nyugdíj 1997. évi LXXXI. tv. 45-53. §

Özvegyi nyugdíjat a házastárs, az elvált házastárs és az élettárs (házastárs) kaphat.

Özvegyi nyugdíjra az jogosult, akinek házastársa öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy

akinek házastársa

- a 22 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és az iskolai tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül, vagy összesen legalább 2 év,
- a 22 éves életkor betöltését követően, de a 25 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 4 év,
- a 25 éves életkor betöltését követően, de a 30 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 6 év,
- a 30 éves életkor betöltését követően, de a 35 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 8 év,
- a 35 éves életkor betöltését követően, de a 45 éves életkor betöltését megelőzően hunyt el, és legalább 10 év,
- a 45 éves életkor betöltését követően hunyt el, és legalább 15 év szolgálati időt szerzett.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj a házastárs halálától legalább egy évig, továbbá az elhunyt jogán árvaellátásra jogosult, másfél évesnél fiatalabb gyermeket eltartó özvegynek az árva 18 hónapos életkorának betöltéséig jár. Fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek esetén az ideiglenes özvegyi nyugdíj azonos feltétellel a gyermek harmadik születésnapjáig folyósítható.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj megszűnését követően özvegyi nyugdíjra az jogosult, aki házastársa halálakor

- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltötte, vagy
- megváltozott munkaképességű, vagy
- házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodik.

A jogosultságot a megyei kormányhivatal, ha a jogszerző nyugdíjasként hunyt el, az ONYF - Nyugdíjfolyósító Igazgatóság állapítja meg.

Az ideiglenes özvegyi nyugdíj hatvan százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Az özvegyi nyugdíj mértéke:

- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű özvegy esetén, aki rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül, hatvan százaléka,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű özvegy esetén, aki egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányász-járadékban részesül, harminc százaléka annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Az özvegyi nyugdíjban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

Árvaellátás 1997. évi LXXXI. tv. 54-56.§

Árvaellátásra az a gyermek jogosult – ideértve a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermeket is –, akinek elhunyt szülője rendelkezik az életkora szerint (az özvegyi nyugdíjnál már ismertetett)

meghatározott szolgálati idővel.

Az árvaellátás legkorábban az elhunyt személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

A jogosultságot a megyei kormányhivatal, ha a jogszerző nyugdíjasként hunyt el, az ONYF - Nyugdíjfolyósító Igazgatóság állapítja meg.

Az árvaellátás gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Az árvaellátás legkisebb összege: 24.250 Ft.

Az elhunytat megillető öregségi nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek,

- akinek mindkét szülője elhunyt,
- akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű.

Az árvaellátásban részesülő személy utazási kedvezményre jogosult.

Szülői nyugdíj 1997. évi LXXXI. tv. 58-59.§

Szülői nyugdíjra az a szülő jogosult, akinek gyermeke (unokája) az életkora szerint szükséges szolgálati időt megszerezte, és

- a szülő (nagyszülő) a gyermeke (unokája) halálakor megváltozott munkaképességű, vagy 65. életévének betöltötte, és
- a szülőt (nagyszülőt) a gyermeke (unokája) a halálát megelőző egy éven át túlnyomó részben eltartotta.

A jogosultságot a megyei kormányhivatal, ha a jogszerző nyugdíjasként hunyt el, az ONYF - Nyugdíjfolyósító Igazgatóság állapítja meg.

A szülői nyugdíj mértéke:

- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű személy esetén, aki rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül, hatvan százaléka,
- a reá irányadó öregségi nyugdíjra jogosító korhatárt betöltött, vagy megváltozott munkaképességű személy esetén, aki egyidejűleg rokkantsági ellátásban, rehabilitációs ellátásban, saját jogú nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban vagy átmeneti bányász-járadékban részesül, harminc százaléka

annak az öregségi nyugdíjnak, amely az elhunytat halála időpontjában megillette, vagy megillette volna.

Özvegyi járadék 1997. évi LXXXI. tv. 61/A. §.

Az elhunyt biztosított társadalombiztosítási egyéni számláján nyilvántartott nyugdíjcélú befizetések összege alapján a Nyugdíjbiztosítási Alap az özvegyi nyugdíjra jogosult személy - mint az elhunyt biztosított különös jogutódja - számára özvegyi járadékot fizet, amennyiben az özvegyi járadék összege magasabb, mint a törvényben meghatározott özvegyi nyugdíj összege.

Özvegyi járadék fizetése esetén özvegyi nyugdíj nem folyósítható.

A jogosultságot a megyei kormányhivatal, ha a jogszerző nyugdíjasként hunyt el, az ONYF - Nyugdíjfolyósító Igazgatóság állapítja meg.